

Etter sesongen og etter Skitinget 2016

Nordland Skikrets har hatt en variert og lang sesong i alle skidisipliner, med mye å glede seg over og med noen utfordringer.

Vi har hatt løpere som har hevdet seg godt i nasjonal sammenheng, som har tatt Norgescup-poeng og noen har også deltatt internasjonalt. Vi har hatt løpere på Team Veidekke Nord-Norge i langrenn, og på tilsvarende nivå i alpint, hopp og kombinert. Vi var til og med representert i Ungdoms-OL på Lillehammer, riktignok i nabo-idretten skiskyting, men løperen er jo langrennsløper også! Det ble til og med medaljer! Videre detaljer i dette kommer i grenkomiteenes årsrapporter og legges fram for kretstinget i 2017.

Kort fortalt er dette er solsiden av virksomheten, og dit vi ønsker at flest mulig av våre løpere skal komme. Samtidig ser vi at en del klubber sliter med rekrutering, med frafall, og i tillegg er det mildere vintre og kortere sesonger i kystnære områder. Spørsmålet er hva vi gjør med disse utfordringene. Her er det grunn til å peke på det nylig avholdte Skitinget i Trondheim og det nye skipolitiske dokumentet. Her heter det blant annet: «Flest mulig, lengst mulig, best mulig; - en nasjon bestående av skiløpere». Det er store ord, og det påhviler klare forpliktelser på alle nivåer i Norges Skiforbund.

Det prinsipielt nye i dokumentet er den nye utviklingsmodellen, der NSF nå understreker 2 søyler for virksomheten: en venstresøyle for konkurranse og mesterskapsambisjoner og en høyresøyle for trening og trivsel uten konkurranse- og mesterskapsambisjoner. Tanken er at alle skal med, alle er velkomne. La meg ta med en anekdote:

I min oppvekst var det en friidrettsutøver som het Stig Rekdal. Han hadde en kort, men vellykket elitekarriere som godt voksen. Han hadde alltid vært i miljøet i klubben (Tjalve IL, Oslo), men antakelig mest for egen trivsels skyld. Og selvsagt alltid velkommen på trening sammen med de beste i klubben. Midt i tju-årene våknet konkurranseinstinktet og ambisjonene, treningen ble intensivert og systematisert, og når han begynte å nærme seg 30 ble han NM-vinner på 800m og 1500m (i 1965) og kom på fri-idrettslandslaget.

Dette eksemplet viser oss en hel del. Man vet aldri hvem som blir de beste litt fram i tid. Derfor er det ingen grunn til å rette all oppmerksomhet til de som i øyeblikket gjør det best. Det advares følgelig sterkt mot å differensiere treningsgruppene etter nivå i yngre årsklasser, aldersbestemte klasser og juniorklasser. Ordninger som signaliserer «innafor / utafor»; prioritert / uprioritert er selve oppskriften på frafall, på uteblivende rekrutering og følgelig nedgang for klubbene. Det fremmer heller ikke god stemning i klubbene.

Vi i skikretsen må være oss bevisst at vi ikke er alene på markedet. Det er mange idretter og mange å konkurrere med om familienes gunst. Hvem vil ha med egne barn til klubber der det ikke er trivsel og godt humør? Trivsel og humør, gode sosiale relasjoner må tilflytte alle som er med for at laget skal fungere og for at ski-idretten skal blomstre. Derfor må vi ha tillitsvalgte, ledere og trenere med sosial teft, folk som er harmoniserende og brobyggende i sine miljøer. Da lykkes vi.

Skitinget 2016, og fagmøtet langrenn spesielt, er fullt klar over utfordringene som ligger i utstyrskostnadene for skiløperne. Dessverre har vi ikke andre virkemidler enn de appellative: NSF kan dessverre kun oppfordrer til fornuft og måtehold! Det skal være nok med et par av hver stilart til og med aldersbestemte årsklasser. Det er NSF's uttalte holdning. At kostnader holder folk borte fra vår idrett er det ingen tvil om. Låneutstyr og byttedager i klubbene er kommet godt i gang i enkelte klubber, og bør videreutvikles overalt der ski-idrett drives. Når Bjørgen kan bli norgesmester på brukte ski, må også våre løpere kunne konkurrere på slikt utstyr!

Kostnader knyttes også til lange reiser og dyre overnattinger på hotell. Mange sentrale tillitsvalgte understreket at utviklingstrappa også bør overføres til reise- og overnattingsfasiliteter. Her vil jeg nevne en observasjon flere av oss gjorde under Hovedlandsrennet på Fauske i vinter. For det første er NSF's veiledende regler at det bør holde med en reiseleder pr 3 løpere i aldersbestemte årsklasser. Flere på fagmøtene understreket den pedagogiske sida av dette: ungdommene skal jo også lære seg å være mer selvstendige ettersom årene går (jfr. Utviklingstrappa igjen!). Men når mange kretser kommer med 1 leder pr løper er det jo ikke rart at hotellene bli fulle og avstanden til arena stor. Hovedpoenget er likevel dette: På skolene i Fauske var det ledig kapasitet. Fauske Videregående ligger 2km fra arena, og 2 kloke kretser valgte dette boalternativet. Ungdommer fra Hedmark og Nord-Trøndelag hadde det moro, ble kjent med mange, det var yrende liv i korridorene, man spilte innebandy og futsal i gymsalen, og man hadde tilgang på kjøkken og dusj. Det var smøremuligheter ute under tak. Vi som var til stede er ikke i tvil om hvem som hadde det morsomst på hovedlandsrennet i år! 2-mannsrom 5 mil unna med mor eller far høres langt mindre festlig ut.

Den ytre trusselen mot skiidretten er klimautviklingen. Det forskes intenst på miljøvennlig snøproduksjon. Det er en defensiv kamp, - det forsvaret kaller «oppholdende strid». Lykkes ikke samfunnet rundt oss i å nå klimamålene, er vi snart på rød liste over truede idretter. Samler vi miljø- og kostnadsargumentene, kan vi kanskje håpe på ekstern hjelp. Flere og flere lokale miljømyndigheter vi ha forbud mot fluor, gallium (og eventuelt andre kreative påfunn fra det periodiske system!), og man har utviklet måleinstrumenter for å avlese fluornivå i skisåler. Disse fordyrende preparatene er jo irrelevante dersom man innfører en gjengs praksis for alle. På Fauske ble det solgt fluorprodukter for hundretusener til 15-16-åring, i en kulde der effekter neppe er målbar. Er det rart omverden rister på hodet av oss?

Skiidretten har som man ser mer enn nok å ta fatt i, internasjonalt, nasjonalt og lokalt i den enkelte klubb. Fornuftige holdninger til utstyr og rammer rundt idretten er viktig, og aller viktigst er de de inkluderende, trivselsfremmende og rekrutterende holdningene i hver enkelt klubb. La meg derfor avslutte med tidligere alpinlandslagssjef Marius Arnesens kjente mantra: Ski-idrett er lagidrett, bortsett fra fra start til mål. Det bør være en rettesnor for alt treningsarbeid og klubbarbeid i vår krets.

God sommer; vi ses til høsten!

Arnfinn Paus,
leder i Nordland Skikrets.